

1. Samenvatting voorstel

Voor de periode 2026 - 2029 is een OTO (Opleiden, Trainen en Oefenen)-voorstel opgesteld ten behoeve van de vakbekwaamheid van functionarissen binnen het Beleidssteam (BT). Met dit OTO-traject wordt mede invulling gegeven aan de implementatie van de onlangs in het AB vastgestelde Handboek BT.

Het voorstel bestaat uit een traject voor het vakbekwaam worden (2026) en het vakbekwaam blijven (2027 – 2029) van crisisfunctionarissen. Voor beide trajecten is een leerlijn opgesteld. Deze leerlijnen geven aan welke opleidingen en trainingen een functionaris moet doorlopen om de benodigde kennis en ervaring op te bouwen voor het adequaat vervullen van zijn of haar rol in het gemeentelijk beleidsteam ten tijde van een GRIP 3.

In 2026 ligt de focus op het vakbekwaam worden van zowel nieuwe als bestaande crisisfunctionarissen, waarbij de implementatie van de werkwijze uit het handboek BT centraal staat. Vanaf 2027 verschuift de nadruk naar vakbekwaam blijven en zullen in dat kader ook BT-oefeningen georganiseerd worden. Er blijft in deze periode ruimte voor het opleiden van nieuwe crisisfunctionarissen. Voor gemeenten met een nieuwe burgemeester is in 2026, indien gewenst, een compacte oefening mogelijk gericht op strategische besluitvorming.

2. Algemeen

Onderwerp:	Opleiden, Trainen en Oefenen Beleidssteam 2026-2029	Opgesteld door:	VRHM Crisisbeheersing/BGC C. van Weel P. Stolker
		Afgestemd met:	Crisisbeheersing: H. Bergsma, J. Bos, MDOTO BGC: H. Démoed, D. Ooms
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur	Datum	11 september 2025
Agendapunt:	8.	Bijlage(n):	1
Portefeuille:	A. Heijstee / E. Jaensch (DB) J. Bos / H. Démoed (VD)	Status:	Besluitvormend
Vervolgtraject besluitvorming:	N.v.t.	Datum:	N.v.t.

3. Besluit

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. In te stemmen met het voorgestelde OTO-plan voor het opleiden en oefenen van crisisfunctionarissen BT voor de periode 2026 – 2029. Onderdeel daarvan is dat er in 2026 geen BT-oefeningen worden georganiseerd. Een uitzondering hierop zijn gemeenten met een nieuwe of recent aangetreden burgemeester. Zie de toelichting in het bijgevoegde OTO-plan.

2. Het Algemeen Bestuur te adviseren om het OTO-plan voor het opleiden en oefenen van crisisfunctionarissen BT voor de periode 2026-2029 vast te stellen.

4. Toelichting op het besluit

Aanleiding

Er is een aantal aanleidingen voor het ontwikkelen van een nieuw OTO-traject voor crisisfunctionarissen van het BT in de periode 2026 – 2029:

- In 2025 is een handboek ontwikkeld waarin de werkwijze van het BT is vastgesteld. Deze werkwijze vraagt om een zorgvuldig implementatietraject voor nieuwe én bestaande crisisfunctionarissen, waarbij kennisoverdracht, training en toepassing in de praktijk essentieel zijn.
- In de periode 2022 – 2025 was er geen OTO-aanbod voor informatiemanagers en notulisten, terwijl zij wel een belangrijke ondersteunende rol in het BT hebben. Om de vakbekwaamheid van alle functionarissen die deelnemen aan een BT beter borgen en bewaken zijn deze doelgroepen toegevoegd aan het OTO-traject.
- In de periode 2022 – 2025 was er in het OTO-aanbod met name aandacht voor kennisoverdracht en oefenen. Dat blijft ook in de periode 2026 – 2029 belangrijk, maar er is in het nieuwe OTO-traject ook aandacht voor belangrijke competenties en hoe je invulling geeft aan je rol in het crisisteam.

Vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven

In het voorstel wordt onderscheid gemaakt tussen een traject van vakbekwaam worden (2026) en een traject van vakbekwaam blijven (2027 – 2029). Onder vakbekwaam worden wordt het startbekwaam maken van crisisfunctionarissen verstaan. Na het doorlopen van het traject vakbekwaam worden, zijn betrokkenen in staat om hun rol in het BT op een goede wijze in te vullen. Het traject vakbekwaam blijven stelt crisisfunctionarissen in staat om hun kennis en vaardigheden op peil te houden, te groeien in hun rol en hun vakbekwaamheid te toetsen in een gesimuleerde situatie (BT-oefening).

In maart 2026 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats en zullen naar verwachting (veel) nieuwe collegeleden moeten worden opgeleid in de crisistructuur. In 2026 wordt geïnvesteerd in het vakbekwaam worden van functionarissen die onderdeel zijn van het BT en implementatie van het Handboek BT. Vanaf 2027 verschuift de nadruk naar vakbekwaam blijven en zullen in dat kader ook BT-oefeningen georganiseerd worden. Er blijft ook na 2026 ruimte voor het vakbekwaam worden van nieuwe crisisfunctionarissen.

Voor alle crisisfunctionarissen is een leerlijn opgesteld, zowel voor vakbekwaam worden als vakbekwaam blijven. Deze leerlijnen geven aan welke opleidingen en trainingen een functionaris moet doorlopen en zijn gebaseerd op landelijke kwalificatiedossiers. De leerlijnen verschaffen duidelijkheid over de verwachte OTO-inspanning van crisisfunctionarissen. Hoewel er geen harde afspraken zijn over het verplicht doorlopen van het vakbekwaam worden traject, worden gemeenten gevraagd om met name nieuwe locoburgmeesters aan te moedigen om snel na hun aantreden dit traject te doorlopen.

5. Kader

In februari 2022 heeft het AB ingestemd met het richtinggevend bestuurlijk OTO-plan voor de periode 2022-2025. Deze periode was gebaseerd op de nieuwe bestuursperiode die na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 aanving. In 2026 verloopt deze periode. Gebaseerd op de ervaringen van de afgelopen vier jaar én het nieuwe handboek BT is een nieuw OTO-plan opgesteld voor de nieuwe bestuursperiode.

Het AB heeft in februari 2022 tevens besloten dat er jaarlijks 9 keer een BT-oefening georganiseerd wordt. Van dit besluit wordt voor het komend jaar afgeweken zodat 2026 gebruikt kan worden voor het implementeren van het handboek BT en het opleiden van (nieuwe) crisisfunctionarissen. Vanaf 2027 wordt weer jaarlijks 9 keer een BT-oefening georganiseerd. Gemeenten met een recent aangetreden burgemeester kunnen in 2026, indien gewenst, deelnemen aan een compacte beleidsteamoefening of aan de burgemeestersgame, waarmee het college ervaring opdoet in het omgaan met strategische dilemma's en besluitvorming.

6. Consequenties

Financieel:

De kosten van het vakbekwaam worden traject bedragen in 2026 eenmalig € 66.300 en in 2027 eenmalig € 4.000 + kosten van eventuele veegsessies voor crisisfunctionarissen die niet aan konden sluiten bij de geplande opleidingen en trainingen. De kosten van het vakbekwaam blijven traject in 2027 – 2029 vallen naar verwachting binnen het beschikbare budget. Hetzelfde geldt voor de eenmalige kosten van € 4.000 + kosten van eventuele veegsessies in 2027.

Het budget voor multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen bedraagt in 2026 € 46.520. Dit budget bestaat uit € 16.840 voor opleidingen en € 29.680 voor de BT-oefeningen. De dekking voor de hogere kosten zal afgedekt worden door incidenteel budget (eenmalige investering). Het zal niet ten koste gaan van het reguliere OTO-aanbod van de crisisfunctionarissen van het COPI en ROT.

Capaciteit VRHM:

De beschikbare tijd en inzetbaarheid van medewerkers is niet toereikend om alle OTO-activiteiten zelf te verzorgen. Daarom is ervoor gekozen om een deel van de activiteiten uit te besteden aan een extern trainingsbureau. De opleidingen die intern georganiseerd worden kosten, inclusief voorbereidingstijd 89 uur. Deze opleidingen worden gegeven door adviseurs van de afdelingen BGC en Crisisbeheersing eventueel aangevuld met operationele crisisfunctionarissen. Hiervoor is capaciteit beschikbaar in het jaarplan van BGC en CB.

Capaciteit kolommen en bestuurders:

Omdat het belangrijk is dat de nieuwe werkwijze zoals omschreven in het handboek BT zowel bij bestaande als nieuwe crisisfunctionarissen 'landt', worden ook bestuurders, strategisch adviseurs en ACB-ers die in de afgelopen bestuursperiode al getraind zijn gevraagd om het nieuwe trainingsprogramma te doorlopen. Er is wel een vrijstelling voor één opleiding voor de functionarissen die eerder het trainingsprogramma doorlopen hebben. Het is echter niet te voorkomen dat bij de voor deze eerder getrainde functionarissen in de leerlijn opgenomen OTO-activiteiten enige overlap zit met de eerder door hen gevolgde trainingen. Dit is onontkoombaar en nodig om de nieuwe werkwijze goed te implementeren.

Eerder getrainde crisisfunctionarissen wordt in 2026 gevraagd om in het kader van vakbekwaam worden twee OTO activiteiten (zie leerlijn) te volgen. Beide OTO-activiteiten duren een dagdeel. Crisisfunctionarissen die nog niet eerder opgeleid zijn doorlopen alle OTO-activiteiten behorend bij hun leerlijn. Aan de politie, GHOR, brandweer en gemeenten wordt gevraagd om ruimte te geven aan de benodigde tijdsinvestering die hiervoor nodig is, zodat hun crisisfunctionarissen in staat zijn om de OTO-activiteiten uit hun leerlijn te volgen.

7. Aandachtspunten / risico's

De uitwerking van het OTO-traject houdt er rekening mee dat wordt gekozen voor model 2 van het voorstel herziening invulling IM-BT dat vandaag ook voorligt in het AB. De leerlijn van de IM-BT is gebaseerd op invulling van de IM rol door IM COPI en/of IM ROT. Indien voor een ander model gekozen wordt, wordt de leerlijn voor de IM-BT uitgebreid. De reden hiervoor is dat de huidige IM

COP1 en/of IM ROT meer kennis en ervaring hebben dan een nieuw te werven en op te leiden piketgroep.

8. Implementatie en communicatie

Na positieve besluitvorming wordt het OTO-traject verder inhoudelijk uitgewerkt en krijgen crisisfunctionarissen een uitnodiging om zich in te schrijven voor de OTO-activiteiten van 2026.

9. Bijlagen

- Voorstel OTO-traject 2026-2029.

10. Historie besluitvorming

- 28 augustus 2025: Dagelijks Bestuur